

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola Cvikov

Nerudova 496/I, 471 54 Cvikov

Identifikátor: 600075079

Zřizovatel: Městský úřad Cvikov, Náměstí osvobození 63/I, 471 54 Cvikov

Školský úřad Česká Lípa, Havlíčkova 443, 751 01 Česká Lípa

Termín konání orientační inspekce: 29. 11. - 1. 12. 1999

Čj.	083 397/99-4017
Signatura	oh1kt103

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Základní umělecká škola (dále ZUŠ) Cvikov vznikla v roce 1991 z původní pobočky ZUŠ Nový Bor, která zde byla založena v roce 1990. V době konání inspekce měla škola dva obory - hudební (dále HO) a výtvarný (dále VO) s celkem 109 žáky. Kromě ředitelky školy, která v této funkci pracuje od roku 1992 a vyučuje VO, na škole působí tři interní učitelé HO.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ V HUDEBNÍM A VÝTVARNÉM OBORU

Hudební obor

Vzdělávání v HO vychází z ročního plánu školy. Časová dotace jednotlivých předmětů odpovídá učebním plánům pro ZUŠ. Studijní plány zpracované jednotlivými učiteli pro žáky v individuálním vyučování, odpovídají sice platným osnovám, ale v mnoha případech se přidrží spíše spodní hranice stanovených požadavků. Také obsah jednotlivých studijních plánů je rozdílný, mnohé obsahují pouze obecný výčet základní studijní literatury, bez určení hlavních cílů. Rozšířené vyučování v současné době není realizováno. Nabídka studijních možností HO je poměrně úzká, obsahuje hru na klavír, zobcovou flétnu, pěveckou hlasovou výchovu a zpěv a dále komorní pěvecký sbor, komorní soubor zobcových fléten a hudební nauku (dále HN) a přípravnou hudební výchovu (dále PHV). Vážným zájemcům o studium hry na další hudební - zejména dechové a smyčcové nástroje, je umožněno po zvládnutí základů studovat hlavní nástroj na ZUŠ Nový Bor. Do přípravné hudební výchovy jsou žáci zařazováni podle učebního plánu č. 1 a.

Personální situace oboru je poměrně příznivá. Ředitelce školy se podařilo stabilizovat pedagogický sbor jak z hlediska kvalifikační struktury, tak i z hlediska pracovního vztahu (všichni učitelé jsou interní pracovníky).

HO má dobré prostorové podmínky pro individuální vyučování, poněkud stísněné pro kolektivní předměty (učebna HN). To se negativně projevuje v možnosti výběru forem vyučování (např. nelze realizovat pohybové hry, které jsou v PHV důležitou součástí výuky), ale i z hlediska psychohygienických podmínek (např. osvětlení).

Vybavení učeben je standardní, učebna HO je vybavena aparaturou k poslechu hudebních ukázek. K zefektivnění výuky by přispělo vybavení učebny obrazovými pomůckami (např. kvintový kruh, základní dělení not, noty v rozsahu notové osnově v G a F klíči), případně magnetickými tabulkami s notovou osnovou a klávesnicí.

V průběhu inspekce bylo v HO hospitováno ve všech předmětech, které jsou na škole vyučovány. Struktura sledovaných hodin odpovídala věku žáků, méně již výukovým cílům. Učitelé vystupují věcně, srozumitelně a přiměřeně věku žáků, náročnost na zvládnutí učiva včetně rozsahu zadávaných úkolů je však poměrně nízká. Učitelé by mohli věnovat větší prostor procvičování a upevňování nového učiva zejména tam, kde nelze zaručit pravidelnou domácí přípravu žáků.

Motivování i hodnocení žáků bylo ve sledovaných předmětech dostačující. K hodnocení žáků v kolektivních předmětech HO jsou účelně využívány různé formy založené na jejich přirozené soutěživosti. Formy hodnocení by však měly být úměrné jejich věku žáků (např. razítka s obrázky). Hodnocení je zaměřeno převážně pozitivně, žáci jsou vedeni i k sebehodnocení.

Spolupráce a komunikace mezi pedagogy a žáky je založena na vzájemné důvěře, respektuje věkové i osobnostní zvláštnosti žáků. Tam, kde je to vhodné, je vytvářen prostor pro diskusi.

V některých případech by však bylo potřebné eliminovat některé nežádoucí projevy chování žáků, zejména v kolektivních předmětech HN a PHV, které do určité míry snižují účinnost

vyučování. V těchto případech je třeba vycházet z analýzy příčin a přizpůsobit tomu organizaci i formy vyučování.

Postupové zkoušky jsou v HO vedeny ve všech vyučovaných předmětech podle požadavků učebních osnov a je o nich vedena příslušná dokumentace. Při přípravě žáků k talentovým zkouškám na umělecké školy ani v soutěžích HO ZUŠ se žáci školy dosud příliš neprosadili. Výsledky vyučování v HO jsou spíše zaměřeny na prezentaci žáků ve spádové oblasti školy (koncerty pro rodiče a žáky ZŠ).

Hodnocení kvality vzdělávání v hudebním oboru

Personální i materiální podmínky hudebního oboru považuje inspekce za přiměřené současné velikosti školy. Vyučující mají velmi hezký vztah k dětem a vytvářejí tak pro jejich pobyt ve škole příjemné prostředí. Rezervy jsou především v náročnosti a efektivnosti vyučování.

Inspekce hodnotí úroveň vzdělávání v hudebním oboru jako dobrou.

Výtvarný obor

Vzdělávání ve VO vychází z ročního plánu školy. Časová dotace vyučování odpovídá učebním plánům pro ZUŠ. Na učební plány navazují platné učební osnovy, které jsou následně rozpracovány do jednotlivých ročníků oboru. Obsah a forma vlastního vzdělávání je stanovena systematickým využíváním problémového a projektového vyučování. Bezprostřední příprava na hodiny je dána zaměřením vyučující, která má úplnou odbornou a pedagogickou způsobilost s dlouholetou praxí.

Vlastní vzdělávání je organizováno formou kolektivní výuky. Zařazení žáků do ročníků školy i do jednotlivých skupin odpovídá věkovému členění.

Výtvarný obor využívá specializovanou učebnu, která je umístěna v podkroví budovy. Každý žák má pro práci dostatečné pracovní místo. V případě potřeby (např. větší výtvarné práce) využívá obor přilehlou halu. Úprava a estetická úroveň třídy i celé školy je výrazně ovlivněna kvalitními výtvarnými pracemi žáků.

Při hospitacích bylo inspekcí zjištěno, že motivování žáků na počátku vyučovaného celku plně respektuje kreativitu problémového vyučování, který ve svém konečném výstupu vede žáky k chápání problému z různých úhlů pohledu. Pomocí názorných pomůcek (mapa, fotografie, reprodukce) bylo žákům učivo srozumitelně vysvětleno a společně byl zvolen způsob vypracování zadaného úkolu. Pozitivně lze také hodnotit systematické nasměrování motivace na pochopení zeměpisných i historických souvislostí a jejich aplikaci prostřednictvím výtvarných prostředků. Všechny navštívené hodiny charakterizovala klidná atmosféra s aktivním zapojením do procesu plnění zadaného úkolu. Potřebná třídní dokumentace je řádně vedena, rovněž tak jsou archivovány kvalitní výtvarné práce žáků.

Při sledování vývoje výtvarného oboru této školy inspekce kladně hodnotí systémovou práci vyučující, kterou dokladuje početná třída žáků připravovaná k absolutoriu 1. stupně základního studia.

Celkové hodnocení výkonu žáků probíhá podle platného klasifikačního řádu a respektuje požadavky platných učebních osnov. K porovnávání výsledků vzdělávání slouží i úspěšná prezentace výtvarných prací žáků v soutěžích a přehlídkách. Výsledky vzdělávací činnosti jsou více než úměrné podmínkám a současným možnostem malého města.

Hodnocení kvality vzdělávání ve výtvarném oboru

Výuka výtvarného oboru je realizována podle platného učebního plánu pro ZUŠ. Základem organizace vzdělávání VO je kolektivní vyučování, které vychází z individuálního vedení žáka ve skupině. Vyučující respektuje individualitu žáka, cíleně se snaží o rozvoj jeho výtvarného cítění a myšlení. Praktické výtvarné činnosti podporují rozvoj fantazie i doplňují teoretické vzdělávání. Materiálně-technické podmínky jsou dobré, personální podmínky oboru jsou velmi dobré a umožňují realizovat deklarovaný vzdělávací program v plném rozsahu. Základní výtvarné pomůcky (např. temperové barvy) si žáci nosí vlastní a v případě potřeby jsou doplňovány školními potřebami. Organizace, formy a metody výuky jsou promyšlené a směřují k stanovenému cíli.

Kvalitu vzdělávání výtvarného oboru hodnotí inspekce jako velmi dobrou.

Kvalitu vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru ZUŠ hodnotí ČŠI celkově jako dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

ZUŠ má zpracovány koncepční záměry do roku 2004. Deklarované cíle jsou reálné, nebyly však ředitelkou školy projednány se zřizovatelem jako celek, pouze jednotlivé úkoly, které jsou v daném období aktuální k realizaci.

Na koncepci školy navazuje roční plán práce, ze kterého vycházejí i dílčí plány vedení školy (plán kontroly, plán hospitací). Roční plán, který obsahuje hlavní cíle a úkoly ve školním roce je členěn časově podle jednotlivých měsíců a je k dispozici každému učiteli. K aktualizaci plánu dochází na čtvrtletních poradách, naléhavé úkoly jsou bez problémů řešeny (vzhledem k počtu pracovníků) osobním kontaktem.

Obory, které jsou na škole vyučovány jsou v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol. Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu pro ZUŠ.

Vzhledem k velikosti školy považuje inspekce rozsah plánování za dostačující a hodnotí jeho úroveň jako velmi dobrou.

Organizování

Organizace vyučování v ZUŠ odpovídá obecně závazným právním předpisům.

Kompetence pracovníků školy jsou stanoveny v pracovní náplni, která je součástí jejich osobních spisů. Celkový počet pracovníků a umístění školy v jednom podlaží neklade příliš velké nároky na organizační strukturu školy. Z toho důvodu nejsou ve škole ustaveny metodické orgány ani umělecká rada a informace uvnitř školy mohou být předávány bezprostředně. Inspekce považuje za účelné zpracovat organizační řád pro pracovníky školy.

Pro obecné informování rodičů slouží nástěnka umístěná na chodbě, dílčí informace jsou podávány písemně (např. prostřednictvím žákovských knížek nebo letáků). Pro žáky je zpracován školní řád, který však obsahuje pouze povinnosti žáků (rodičů).

Škola se prezentuje na veřejnosti běžným způsobem tj. prostřednictvím koncertů, výstav a dalších akcí v rozsahu, který odpovídá současným možnostem školy.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy je hodnocena inspekcí jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy vytváří dostatek příležitostí pro uplatnění iniciativy jednotlivých pracovníků, má k tomu i potřebné - zejména mzdové prostředky k jejich motivování a hodnocení, kterých diferencovaně využívá. Vzhledem k rozdílné specializaci jednotlivých učitelů je zřejmě obtížné zajistit pomoc začínajícím nebo učitelům bez odborné způsobilosti.

Hodnocení pracovníků je prováděno na základě kritérií poskytnutých školským úřadem v souvislosti s kontrolou plnění plánu práce nebo při pohospitačních rozhovorech.

Inspekce považuje úroveň vedení a motivování pracovníků za velmi dobrou.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ředitelky školy se řídí plány kontroly a hospitací. S výsledky jsou pracovníci seznamováni bezprostředně, zejména při pohospitačních rozbořech a na poradách.

I když se jedná o malou školu, má pí ředitelka zpracovaný promyšlený systém vnitřní kontroly. Kontrola procesu vzdělávání je prováděna plánovitě a diferencovaně podle plánu hospitací. Provedené hospitace jsou zdokumentovány, po každé hospitaci je proveden pohovor s učitelem.

Kromě hospitační činnosti kontroluje ředitelka školy pravidelně - podle plánu kontroly, pedagogickou dokumentaci vedenou jednotlivými učiteli. Výsledky kontrol jsou zobecňovány a projednávány na čtvrtletních poradách.

Kontrolní činnost ředitelky školy je hodnocena inspekci jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

I když řízení a kontrola není na ZUŠ Cvikov příliš náročná, je prováděna ředitelkou svědomitě a promyšleně. Její celkovou úroveň hodnotí inspekce jako velmi dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Učební plány pro ZUŠ vydané MŠMT ČR (čj. 18 418/1995-25 s platností od 1. září 1995).
- Třídní knihy pro kolektivní a individuální vyučování.
- Kmenové výkazy k třídním knihám pro individuální vyučování.
- Katalogy o průběhu studia.
- Rozvrhy hodin pro škol. rok 1999/2000.
- Výkazy žáků a vyučovacích hodin.
- Protokoly o komisionálních zkouškách.
- Hospitační záznamy ředitelky školy.
- Výkazy školního.
- Protokoly o komisionálních zkouškách.
- Školní řád.
- Výtvarné práce žáků a dokumentace z vystoupení HO.
- Výroční zpráva školy 1998/99.

ZÁVĚR

ZUŠ Cvikov plní své výchovně vzdělávací cíle ve své spádové oblasti velmi dobře, zejména ve výtvarném oboru. Prezentací výsledků práce žáků i učitelů obohacuje kulturní život města. Má dobré materiálně-technické i personální podmínky, navíc současné složení pedagogického sboru je perspektivní. Velmi dobře je inspekcí hodnocena i úroveň řízení školy.

Doporučení:

- Aktivity HO zaměřit ve větší míře i na MŠ, spolupracovat při výběru žáků do přípravných oddělení ZUŠ.
- Pro zefektivnění výuky HN a PHV dovybavit učebnu vhodnými pomůckami a sledovat jejich používání.
- Zpracovat organizační řád pro pracovníky školy.
- Upravit školní řád tak, aby zohledňoval i práva žáků a jejich zákonných zástupců.

Vzhledem ke skutečnostem uvedeným v inspekční zprávě hodnotí ČŠI celkovou úroveň školy jako velmi dobrou.

V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní vynakládání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jan Svoboda	Jan Svoboda v.r.
Člen týmu	PaedDr. Jana Langerová	PaedDr. Jana Langerová v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 6. prosince 1999

Datum a podpis ředitelky stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. 12. 1999

Razítko

Ředitelka základní umělecké školy

Podpis

Mgr. Olga Svatošová v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Česká Lípa	23. prosince 1999	083 423/99 - 4017
Zřizovatel: MÚ Cvikov	23. prosince 1999	083 423/99 - 4017

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány